

Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 6 april 2023 Themabijeenkomst Evenementenveiligheid

Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter: de heer I. Tekir
Griffie: de heer S. Vink
Fracties: Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-VVD-D66-SP-ChristenUnie/SGP-Gorcum Actief
Portefeuillehouder: mevrouw R. Melissant-Briene
Ambtelijk: de dames M. Akerboom en I. Meijer
Gasten: de heren D. Schipper en F. Wijnveld, Event Safety Institute
Notulen: notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij licht de bedoeling van deze themabijeenkomst toe. Deze bijeenkomst leidt niet tot een raadsvoorstel.

Themabijeenkomst Evenementenveiligheid

Elk jaar zijn er duizenden evenementen in Nederland en het worden er steeds meer. Ook nemen ze toe in complexiteit. Evenementen kunnen een positief effect hebben op de reputatie en het imago van gemeenten en regio's. Evenementen in Gorinchem dragen bij aan Gorinchem als "allermooiste vestingstad".

Om evenementen in goede banen te leiden, zijn veel partijen betrokken. Zo ook de gemeente in haar toetsende rol als vergunningverlener. We hebben natuurlijk allemaal hetzelfde doel: evenementen in alle opzichten tot een succes maken. Er is een keerzijde: aan elk evenement zitten risico's op het gebied van gezondheid en veiligheid. Welke gevaren kunnen zich voordoen wanneer (groepen) personen zich verzamelen en/of verplaatsen?

Een expert op het gebied van evenementenveiligheid neemt u deze avond mee in de actualiteiten, de dilemma's en onze gemeentelijke rol.

Burgemeester Melissant leidt de bespreking in. Er vinden jaarlijks verschillende evenementen plaats in Gorinchem. Dat is ook belangrijk voor de stad. Er is sprake van een stijgende lijn in het aantal evenementen. Het evenementenseizoen staat weer voor de deur en de medewerkers van het team Toezicht en Veiligheid zijn bezig met de voorbereiding. De wet- en regelgeving is in de afgelopen jaren aangescherpt. Vanavond zal duidelijk toegelicht worden wat er allemaal komt kijken bij de voorbereiding van evenementen en de rol van de gemeente.

De heer Van Willigen merkt op dat de organisatoren van evenementen niet uitgenodigd zijn voor deze bijeenkomst. Hij meent dat zij uitgenodigd hadden moeten worden voor participatie.

Mevrouw Akerboom licht toe dat er specifiek voor gekozen is eerst de gemeenteraad mee te nemen in dit kader en in de volgende fase de organisatoren te betrekken bij het nieuwe evenementenbeleid.

De heer Van Willigen bedankt voor de uitleg en stelt vast dat dit geen participatie is.

De voorzitter merkt op dat de bijeenkomst in ieder geval terug te kijken is via de website. Hij geeft de heren Schipper en Wijnveld gelegenheid om een presentatie te geven.

De heer Schipper start de presentatie (beschikbaar op iBabs) en stelt zich voor. Hij licht het programma toe. Hij licht de verantwoordelijkheden bij evenementen toe en noemt in dit kader de vergunninghouder, inhuurpartijen, bezoekers en vrijwilligers.

De heer Oostrum vraagt of organisator, vergunninghouder, opdrachtgever in dit geval als één uniforme eenheid beschouwd wordt.
Dit wordt bevestigd.

De heer Schipper vervolgt en licht toe dat bepaalde werkzaamheden alleen door vakbekwaam personeel uitgevoerd mogen worden. De veiligheid van vrijwilligers valt onder verantwoordelijkheid van de organisator.

Het stelsel van vergunningverlening wordt toegelicht. In de APV staat dat een evenement verboden is zonder vergunning van de burgemeester. Bij beoordeling van een aanvraag wordt getoetst aan openbare orde en openbare veiligheid, volksgezondheid en de bescherming van het milieu.

De heer Foppen vraagt naar het verschil tussen openbare orde en openbare veiligheid in dit kader.

De heer Schipper antwoordt dat de openbare orde is gericht op wat onder de politionele taak wordt gezien en de openbare veiligheid heeft te maken met het veilig verblijf en het ontluchten van het evenemententerrein.

De heer Van Santen neemt aan dat er ook sub toetsingskaders zijn zoals het voorkomen van gehoorschade.

De heer Schipper antwoordt dat de volksgezondheid in een breed perspectief wordt gezien. Er zijn ook adviezen bekend over het voorkomen van gehoorschade. In eerste instantie gaat het om de belasting van de reguliere zorgcapaciteit. Desgevraagd licht hij toe dat bijvoorbeeld geluidsniveaus meegenomen worden bij de toetsing.

De heer Van der Meijden noemt de brief van de Inspectie Justitie en Veiligheid die vorige maand is verschenen over evenementenveiligheid waarin wordt aangegeven dat bij kleine evenementen met een laag risico de gemeente ook voorlichting moet geven over toetsingskaders. Hoe verhoudt zich dit tot de toetsingscriteria?

De heer Schipper zegt dat dit verder in de presentatie aan de orde komt.

Hij toont de cyclus evenementenproces die als landelijke richtlijn geldt en licht deze nader toe. Politie, Ghor en brandweer zijn onder andere als adviseur hierbij betrokken.

De heer Schipper gaat in op de risicoanalyse, een inventarisatie en duiding van ongewenste gebeurtenissen die voorzienbaar zijn op het evenement. Gekeken wordt naar de oorzaken, gevolgen, interactie, benodigde aanpak risicobeheersing, calamiteiten- en crisisbeheersing.

De heer Oostrum merkt op dat bij risico's er verschillende categorieën zijn qua omvang en kans. Hoe wordt dit beoordeeld?

De heer Wijnveld antwoordt dat de beoordeling van kleine kans grote impact en kleine kans grote impact is verlaten en dat gewerkt wordt met een analyse van risico's die met de diensten besproken wordt. Er worden geen scores aan toegekend maar met betrekking tot de impact wordt gekeken wat er gedaan kan worden om zaken te voorkomen en hoe situaties behandeld kunnen worden.

De heer Schipper licht de behandelscan toe. Het inschatten van kansen betekent iets voor het werkproces van de vergunningverlening.

De heer Van der Meijden begrijpt dat het proces wordt afgestemd op de risico kwalificatie. Hij vraagt een nadere toelichting.

De heer Schipper licht toe dat gewerkt wordt met een vooraankondiging; de daadwerkelijke behandelscan wordt pas vastgesteld als alle stukken in concept beschikbaar zijn. Er zijn ook cyclische elementen zijn die steeds terugkeren en omgevingsfactoren. Het is overigens een administratief proces dat bij de gemeente plaatsvindt.

De heer Schipper toont het overzicht van basisgegevens evenement: publieksprofiel, activiteitenprofiel, ruimtelijk profiel, profiel organisatie en contextfactoren.

Mevrouw Heijkoop vraagt hoe ervoor gezorgd wordt dat hier steeds objectief naar gekeken kan worden zonder vooroordelen.

De heer Schipper antwoordt dat dit altijd multidisciplinair moet plaatsvinden samen met de organisator. Het zal echter nooit 100% waarde vrij zijn.

Burgemeester Melissant wijst op het feit dat de evaluatie ook erg belangrijk is. Dat is weer het startpunt van het volgende traject. Als zaken niet goed zijn gegaan, moet daar kritisch naar gekeken worden en dan kunnen zaken in het volgende traject verbeterd worden.

De heer Van Willigen verwijst naar het gedrag van mensen dat na Covid veranderd is en vraagt hoe het publieksprofiel getoetst wordt.

De heer Wijnveld antwoordt dat door de ervaring in veel steden en ook in het buitenland, alsmede door wetenschappelijk onderzoek onderbouwd wordt dat het gedrag van het publiek post Covid in een aantal domeinen slechter geworden is. Dat is met name in de voetbal en de horeca het geval. Bij dance events valt het mee. De organisatie is ook betrokken bij verschillende adviesorganen die zich hiermee bezighouden. Al met al heeft men een goed beeld van de huidige ontwikkelingen.

De heer Schipper vervolgt zijn presentatie en gaat in op de inventarisatie van voorzienbare risico's.

De heer Foppen vraagt met betrekking tot de sociale veiligheid hoe dit geïnventariseerd wordt.

De heer Schipper antwoordt dat dit niet van tevoren vormgegeven wordt maar dat dit geadresseerd wordt. Zo kan het gaan om de verdeling man-vrouw bij een evenement.

De heer Van Veen merkt op dat er ook onvoorzienbare risico's kunnen zijn.

De heer Wijnveld zegt dat gekeken wordt naar wat er bij een evenement het meest waarschijnlijk is. Als voorbeeld noemt hij een lasershow waarvoor een vergunning van de dienst luchtvaart nodig kan zijn.

De heer Van Santen vraagt met betrekking tot bijzondere gezondheidsverstoringen hoe daarmee omgegaan wordt en noemt geluidsbelasting.

De heer Schipper licht toe dat geluid tot gevolg kan hebben dat er slaapverstoring plaatsvindt. Het is lastig om dit in evenementenverband erbij te betrekken. Hij noemt ook het gebruik van pillen als bijzondere gezondheidsverstoring.

De heer Van Santen noemt lachgas en gehoorschade en geeft aan dat het college destijds heeft aangegeven dat er vooral geëvalueerd moet worden.

De heer Schipper licht toe dat in de vergunning voorschriften worden opgenomen met betrekking tot toegestane effecten. Op die manier wordt geprobeerd de verstoring te minimaliseren.

Mevrouw Hamann meent dat bekend is dat veel te hard geluid gehoorschade veroorzaakt. Dat is een gezondheidsrisico, ook al is het gedurende korte tijd.

De heer Schipper bevestigt dit. Dit wordt ook meegenomen als risico en in de vergunning worden daartoe normen vastgelegd.

De heer Schipper licht toe dat na advisering door de verschillende diensten de gemeente voorwaarden bepaalt voor de vergunning.

De heer Van der Meijden merkt op dat het in de praktijk soms net wat anders loopt en dat er zaken gedoogd worden. Is daar een bepaalde tolerantiegrens voor?

De heer Schipper antwoordt dat er een traject is doorlopen waarin afspraken gemaakt worden. Het kan zijn dat het op de dag zelf iets anders gaat dan gepland en dan is de regelcapaciteit aan de orde. Het kan zijn dat een organisator niet bij machte is om bij te sturen.

De heer Wijnveld merkt op dat een tekort aan in te huren beveiligers een probleem kan zijn. Soms moet je in de praktijk aanpassen. In de evaluatie moet dan gekeken worden hoe dat probleem in de toekomst gemitigeerd kan worden.

Mevrouw Hamann vraagt of de Omgevingsdienst ook betrokken is bij het proces.

De heer Schipper zegt dat de Omgevingsdiensten meestal betrokken zijn bij het vergunningsproces.

Hij gaat vervolgens in op het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen en licht dit nader toe. Evenementen organisatoren moeten hier nog wel aan wennen; het is landelijke wetgeving. Het is een extra organisatorische last.

De heer Van Santen noemt de brand in Scheveningen die voor problemen zorgde en vraagt of het nieuwe Besluit impact heeft voor de evenementen in Gorinchem.

De heer Wijnveld zegt dat hij niet alle evenementen in Gorinchem kent. In Scheveningen was er sprake van meerdere factoren. De BGBOP gaat over inrichtingseisen voor veilige evenementen.

De heer Schipper licht toe dat de organisatoren moeite kunnen hebben met de nieuwe regels maar zij moeten er wel aan voldoen.

De voorzitter schorst de vergadering voor een korte pauze.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft de fracties gelegenheid vooraf aan te geven of er onderwerpen zijn die zij willen bespreken.

De heer Van Willigen ervaart het als ingewikkeld als twee losstaande evenementen op dezelfde dag plaatsvinden en daarmee misschien als één evenement aangemerkt kunnen worden zoals de drakenbootrace tijdens de open havendag.

De heer Van Santen is benieuwd naar het mobiliteitsvraagstuk tijdens evenementen.

De heer Foppen noemt in dit kader ook het OV.

De heer Oostrum noemt de problematiek van beveiliging en het overvragen in dit kader voor de zekerheid.

De heer Van der Meijden vraagt aandacht voor de reflectie op de OVV en de inspectiediensten. Welke lessen kunnen daaruit geleerd worden?

De heer Schipper vervolgt de presentatie en gaat in op verschillende ontwikkelingen.

Hij noemt kritiek op ongelukken, juridisering, terreurdreiging, drugs en alcohol, druktebeheersing, personeelstekorten en multi samenwerking.

De heer Wijnveld licht toe dat bij grotere stadsevenementen het verstandig is contact te leggen met openbaar vervoersdiensten. Zij moeten kennis kunnen nemen van het aanbod bij uitstroom na afloop van het evenement. Hoe meer mensen er aanwezig zijn hoe onzekerder de ontruiming wordt. Hiervoor worden formules gebruikt. In dit kader wordt ook de bereikbaarheid voor hulpdiensten genoemd. Aan de voorkant moet zeker rekening

gehouden worden met de mobiliteit. In het kader van de juridisering wordt vastgesteld dat men opschuift richting de Amerikaanse cultuur. Aansprakelijkheidsstelling wordt usance.

De heer Van der Meijden vraagt met betrekking tot het drugsgebruik of naast voorlichting ook gedacht kan worden aan het testen van de kwaliteit van drugs om onveilig gebruik te voorkomen.

De heer Wijnveld licht toe dat het Trimbosinstituut actief is op dit gebied. Dit is echter niet eenvoudig want het is een constante strijd tussen producenten en justitie. In het verleden is geconstateerd dat het testen van drugs tijdens festivals is gestopt, wel wordt voorlichting gegeven en zijn er huisregels. In ieder geval moet zorg zo snel mogelijk verleend worden tijdens een evenement door medisch geschoold personeel.

De heer Van Willigen informeert naar de advisering ter zake in Gorinchem op het moment dat jonge kinderen dronken aangetroffen worden.

De heer Wijnveld kent de situatie in Gorinchem niet. Hij heeft wel ervaring in andere gemeenten waar een minderjarigen opvang werd ingericht. Jongeren werden uiteindelijk overgedragen aan de ouders.

De heer De Pagter noemt de vergunningverlening en verschuiving naar de Amerikaanse cultuur. Hij vraagt of de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden in voorkomende gevallen.

De heer Wijnveld meent dat dit zeker kan gebeuren. Het verlenen van een vergunning is een bestuursrechtelijke handeling. Bij ernstig letsel zou de gemeente wel aansprakelijk gesteld kunnen worden.

Burgemeester Melissant zegt met betrekking tot de handhaving dat jurisprudentie laat zien dat de verantwoordelijkheid in eerste instantie bij de organisator ligt. Het is onmogelijk voor de gemeente om op alles te handhaven. Er is een VTH-beleid en jaarlijks wordt een handhavingsplan opgesteld. Daar kijkt de rechter ook naar.

De heer Schipper licht toe dat het evenementenproces al jaren onder de loep van verschillende inspecties ligt. In 2016 is een aantal bevindingen vastgelegd. Hij licht de kritiek van de Onderzoeksraad voor veiligheid toe. In de afgelopen jaren zijn verbeterprogramma's gestart en dat heeft geleid tot een verbetering van de wijze waarop met evenementenveiligheid wordt omgegaan. Verwezen wordt naar de brief van maart jl. van de Inspectie. Organisaties moeten door de gemeenten geholpen worden om op het juiste niveau te komen.

De heer Van der Meijden geeft het college in overweging om de raad te informeren via een raadsinformatiebrief als er meerwaarde voor Gorinchem in het onderzoek zit.

De heer Schipper noemt de regie van de gemeente en de inzichtelijkheid van de besluitvorming. Er kan ook spanning gaan ontstaan tussen de gemeente, ondernemers, burgers en adviseurs. Er is een cultuurverandering nodig. Hij noemt ook de brandveiligheid in de horeca die na de brand in Volendam veel aandacht kreeg.

De heer Van Santen noemt de uitleen van materialen die in Gorinchem is gestopt na een incident met een springkussen in het buitenland. Als mensen dit soort zaken zelf gaan organiseren, hoe wordt daar tegenaan gekeken?

De heer Schipper zegt dat het niet tot de kerntaak van een gemeente behoort om materialen uit te lenen. Het gaat uiteindelijk om het gebruik en de toepassing ervan. Het is wel verstandig om als overheid hier afstand van te nemen.

De voorzitter stelt vast dat er geen onbeantwoorde vragen zijn en stelt de afronding van de presentatie aan de orde.

De heer Schipper geeft aan dat er altijd incidenten kunnen gebeuren en noemt hier enkele voorbeelden van. Nagegaan moet worden wat concrete risico's zijn en wat de gevolgen kunnen zijn. Veiligheid op evenementen is altijd onder de aandacht. Evenementen zijn altijd risicovol. Samenwerking met organisatoren en diensten is essentieel.

De voorzitter stelt vast dat er veel informatie is gegeven en bedankt de heren Schipper en Wijnveld hiervoor. Hij sluit de sessie af en geeft aan dat het college verder gaat met het evenementenbeleid in overleg met de organisatoren van evenementen.

Burgemeester Melissant zegt dat zij de sessie graag positief wil afsluiten en geeft aan dat Gorinchem een bruisende stad is en dat ook moet blijven.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.